

SZKOLNY PROGRAM

WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY 2025-2026

I. PODSTAWY PRAWNE

Podstawą prawną Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego stanowią następujące dokumenty:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.),
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526),
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986),
- Ustawa o systemie oświaty z 7 września 1991 r. z późn. zm.(Dz.U. z 2024 r. poz. 750),
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. Z 2024r. Poz. 737),
- Ustawa z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r., poz. 1939),
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).

- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1604),
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochrona małoletnich (Dz.U. z 2024r. Poz. 560),
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. O wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024r. poz. 987),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z 21 marca 2022 r. W sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r., poz. 645 ze zm.),
- Statut Szkoły,
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Szkole,
- Kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026,
- Wnioski z nadzoru pedagogicznego z roku szkolnego 2024/2025.

II. Wstęp

Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny jest ważnym narzędziem w pracy szkoły, mającym na celu budowanie pozytywnego środowiska uczenia się i wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów.

Realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szeroko rozumianego sukcesu. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia bez substancji psychoaktywnych, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym życiu oraz dają osobiste wsparcie.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą, we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką szkolną oraz pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Program uwzględnia kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/26 to jest:

1. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
3. Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
4. Profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych.

Kraków

Szkoła Podstawowa nr 48
im. Szarych Szeregów w Krakowie

5. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
6. Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
7. Rozwijanie zainteresowania kulturą i językiem polskim wśród Polonii. Nauczanie języka polskiego w środowiskach polonijnych.
8. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

III. Diagnoza potrzeb i problemów

Przeprowadzana jest corocznie, aby zidentyfikować czynniki ryzyka i chroniące, szczególnie w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych. Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- ewaluacji Programu Wychowawczo- Profilaktycznego dokonanej na podstawie analizy dokumentacji pedagoga i psychologa szkolnego oraz wyników diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów.
- spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy,
- analiza dokumentacji szkolnej,

Kraków

Szkoła Podstawowa nr 48
im. Szarych Szeregów w Krakowie

- obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analiza uwag wpisanych do dziennika,
- sprawozdań semestralnych opracowanych przez wychowawców.

Ludzkie zasoby placówki, to:

- dyrektor;
- wicedyrektorzy;
- wychowawcy klas;
- nauczyciele;
- specjaliści szkolni: pedagog, pedagog specjalny, psycholog, logopeda, terapeuta pedagogiczny, nauczyciele współorganizujący proces kształcenia;
- wychowawcy świetlicy;
- uczniowie;
- rodzice;
- Rada Rodziców;
- Samorząd Uczniowski.

Materialne zasoby placówki, to:

Kraków

Szkoła Podstawowa nr 48
im. Szarych Szeregów w Krakowie

- odpowiednie warunki lokalowe (sale lekcyjne, hala sportowa, boiska);
- środki finansowe przeznaczone na działania wychowawczo-profilaktyczne;
- materiały dydaktyczne;
- sprzęt multimedialny;
- literatura fachowa.

Współpraca z instytucjami zewnętrznymi:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2 w Krakowie;
- Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna "Krakowski Ośrodek Terapii" w Krakowie;
- Policja;
- Straż Miejska;
- Sądu Rejonowego, Wydział Rodzinny i Nieletnich w Krakowie;

W wyniku diagnozy i ewaluacji Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki wyłoniono następujące obszary problemowe:

1. Należy kontynuować i rozwijać działania wspierające rozwój kompetencji emocjonalno-społecznych uczniów.

2. Wprowadzić program profilaktyczny przeciwdziałający hejtowi i cyberprzemocy wśród młodzieży.
3. Zwiększyć nacisk na profilaktykę uzależnień (w tym e-papierosy, napoje energetyczne, Internet).
4. Zorganizować cykliczne spotkania z funkcjonariuszami policji oraz warsztaty mediacyjne.
5. Podjąć działania wspierające rozwój kompetencji wychowawczych rodziców (warsztaty, spotkania tematyczne).
6. Rozważyć sposoby poprawy dostępności szkolnego boiska dla uczniów w czasie wolnym.
7. Zadbać o lepszy przepływ informacji w zespole nauczycielskim, np. poprzez spójne kanały komunikacji.
8. Podnieść zaangażowanie społeczności szkolnej w działania wychowawcze i profilaktyczne (np. poprzez promocję inicjatyw i frekwencję w ankietach).

Czynniki ryzyka (związane ze szkołą):

- nadużywanie komputera, niewłaściwe korzystanie z portali społecznościowych, stosowanie lub doświadczenie cyberprzemocy;
- niska motywacja do nauki, brak odpowiedzialności;
- brak stabilnego systemu wartości;
- czynniki związane z problemami występującymi w rodzinie;
- czynniki związane z realizacją ról rodzicielskich (tj. zaniedbania ze strony rodziców, niskie kompetencje wychowawcze);
- brak czytelnych granic i norm w środowisku domowym; nieprawidłowe nawyki żywieniowe;
- stosowanie agresji słownej przez uczniów;
- specjalne potrzeby edukacyjne uczniów;
- cechy indywidualne: nadmierna nieśmiałość, wrażliwość, niska samoocena, brak odporności na stres.

Czynniki chroniące:

- dbałość o pozytywny klimat szkoły oraz poczucie przynależności;
- edukacja normatywna: przekazywanie dzieciom i młodzieży rzetelnych informacji na temat używania substancji psychoaktywnych oraz eliminowanie przez nastolatków aprobaty dla zachowań ryzykownych;
- wsparcie ze strony rodziców;
- dostępność pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów;
- kształtowanie umiejętności społecznych;
- nawiązywanie i wzmacnianie przyjaźni oraz właściwych relacji koleżeńskich;
- wolontariat: działanie na rzecz dobra wspólnego i troska o potrzeby drugiego człowieka;
- dbałość o zdrowy styl życia;
- nadzorowanie i monitorowanie zachowań dziecka przez rodziców i nauczycieli;
- pozytywny stosunek do nauki (stwarzanie okazji do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych możliwości);
- kształtowanie właściwego systemu wartości;
- procesy motywacyjne: wzmacnianie i wspieranie zainteresowań i pasji uczniów;
- czynniki indywidualne: pozytywny obraz siebie, motywacja do osiągania zamierzonych celów, aspiracje, posiadanie celów życiowych.

IV Cele programu

Cele strategiczne i szczegółowe programu.

Określają pożądane efekty działań wychowawczych i profilaktycznych.

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia, kształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Szczegółowe cele wychowania i profilaktyki

Obszar rozwoju intelektualnego:

- 1) Rozpoznanie i rozwijanie uzdolnień i zainteresowań uczniów.
- 2) Motywowanie uczniów do udziału w zajęciach pozalekcyjnych.

3) Wspieranie uczniów wymagających pomocy w odpowiedniej formie.

4) Rozwijanie ciekawości poznawczej uczniów.

Obszar rozwoju społecznego:

1) Integrowanie zespołów klasowych i społeczności szkolnej.

2) Wdrażanie do rozumienia i respektowania obowiązujących norm.

3) Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu i samorządności.

4) Nauka konstruktywnych sposobów rozwiązywania sytuacji trudnych i konfliktowych.

5) Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych.

Obszar rozwoju fizycznego:

1) Budowanie pozytywnej postawy wobec zdrowia, odpowiedzialności za własny dobrostan oraz motywacji do podejmowania zdrowych wyborów.

2) Uświadamianie zagrożeń wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych.

Obszar rozwoju emocjonalnego:

1) Budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.

2) Rozwijanie u uczniów umiejętności radzenia sobie ze stresem, samokontroli, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji.

3) Kształtowanie zdolności do nawiązywania i utrzymywania pozytywnych relacji z innymi, opartymi na empatii, szacunku i współpracy.

Obszar rozwoju aksjologicznego:

- 1) Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
- 2) Kształtowanie umiejętności kulturalnego porównywania swoich poglądów z poglądami innych.

V. MODEL ABSOLWENTA SZKOŁY

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Dostrzega i docenia pozytywne aspekty w swoim otoczeniu. Ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Jest wszechstronnie rozwinięty, ciekawy świata, świadomy swoich mocnych i słabych stron oraz zmotywowany do rozwijania swoich pasji i zdolności. Podejmuje odpowiedzialne decyzje i dąży do realizacji zamierzonych celów. Ma świadomość swoich potrzeb i emocji. Umie korzystać ze źródeł informacji, przetwarzać wiedzę i wykorzystywać nowoczesne technologie. Potrafi współpracować w grupie i działać zgodnie z jej zasadami, a także budować pozytywne relacje z innymi. Wykazuje postawy tolerancji wobec innych, akceptuje odmienność i szanuje drugiego człowieka. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata.

Działania zawarte w Programie Wychowawczo – Profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent jest:

samodzielny: ma realistyczny obraz siebie, świadomy własnych emocji, swoich możliwości i potrzeb, potrafi radzić sobie ze stresem, podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje, buduje pozytywne relacje z innymi;

aktywny: jest otwarty na nowe doświadczenia, posiada zainteresowania, rozwija własne uzdolnienia i pasje;

odpowiedzialny: przewiduje konsekwencje własnych działań i zamierzeń, umie samodzielnie i twórczo rozwiązywać problemy;

otwarty: potrafi uważnie słuchać, rozmawiać, umie współpracować w grupie, prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych;

tolerancyjny: akceptuje prawo innych do bycia sobą, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka;

ciekawy świata: korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę, sprawnie posługuje się językiem obcym

świadomy swoich praw i praw innych ludzi: zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych.

VI. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

Dyrekcja szkoły:

- dążenie do poprawy materialnych parametrów funkcjonowania placówki,

- zapewnienie kadrze pedagogicznej warunków sprzyjających podnoszeniu kompetencji zawodowych,
- dbanie o prawidłowy obieg informacji oraz nadzór nad sprawną organizacją podejmowanych działań,
- czuwanie nad spójnością oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych,
- współpraca z rodzicami, kadrą pedagogiczną, pracownikami niepedagogicznymi.

Wychowawcy klas:

- bieżące monitorowanie sytuacji wychowawczej w klasie,
- integrowanie zespołu klasowego i społeczności szkolnej,
- wykorzystywanie potencjału grupy do wspierania jej członków,
- dbanie o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- wspieranie rozwoju uczniów i usamodzielniania się,
- prowadzenie psychoedukacji uczniów i rodziców,
- modelowanie postaw i zachowań,
- podejmowanie działań wychowawczych i interwencyjnych w przypadkach przemocy, zaniedbań opiekuńczych, uzależnień,

- wspieranie uczniów z trudnościami edukacyjnymi oraz z trudnościami w zakresie umiejętności emocjonalno - społecznych,
- wnioskowanie o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- zbieranie informacji o procesie uczenia się i przekazywanie uczniowi informacji zwrotnej, która może mu pomóc w nauce ,
- wdrażanie do samooceny postępów w nauce i funkcjonowaniu w szkole i społeczności lokalnej,
- nadzorowanie realizacji obowiązku nauki / obowiązku szkolnego,
- promowanie osiągnięć klasy i pojedynczych uczniów,
- inspirowanie pracy zespołowej w klasie, przydzielanie zespołom zadań na rzecz klasy, szkoły i środowiska lokalnego oraz wspólna ocena stopnia ich realizacji,
- koordynowanie pracy wychowawczo - profilaktycznej w zespole klasowym: współdziałanie z nauczycielami uczącymi w klasie; współpraca z rodzicami; włączanie ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy; współpraca z Dyrekcją Szkoły, pedagogiem, psychologiem, pielęgniarką; współdziałanie z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka: Policją, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Sądem Rodzinnym, Strażą Pożarną.

Nauczyciele zajęć edukacyjnych:

- realizowanie treści programowych zgodnych ze specyfiką zajęć, służących realizacji celów wychowawczo – profilaktycznych,
- tworzenie warunków do aktywnego i twórczego udziału uczniów w procesie dydaktyczno - wychowawczym,

- kształcenie umiejętności i postaw,
- promowanie postępów na miarę możliwości uczniów,
- inspirowanie i zachęcanie do pracy zespołowej,
- wspieranie oraz pomoc w przygotowaniu się do sprawdzianów, konkursów przedmiotowych itp.,
- indywidualizacja nauczania w pracy z uczniem zdolnym i mającym trudności w nauce,
- wnioskowanie o diagnozę psychologiczno - pedagogiczną, uwzględnianie zaleceń specjalistów w pracy z uczniem,
- współpraca z wychowawcami klas oraz zespołem specjalistów .

Zespół wychowawców:

- opracowuje i modyfikuje projekty procedur i regulaminów, zasady współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, system oceny zachowania i inne ważne dokumenty szkolne,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

Pedagog/psycholog:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów,
- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży,
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Nauczyciel - terapeuta:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami uczeniu się,

- prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym,
- podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających niepowodzeniom edukacyjnym uczniów, we współpracy z rodzicami uczniów,
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno - pedagogicznej.

Nauczyciele współorganizujący proces kształcenia:

- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w klasie w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży,
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,

- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- czuwanie i wspieranie integracji pomiędzy dziećmi.

Nauczyciel – bibliotekarz:

- gromadzenie, ewidencja i opracowywanie biblioteczne zbiorów,
- rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych uczniów,
- pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się,
- przeprowadzanie lekcji bibliotecznych,
- informowanie nauczycieli o czytelnictwie uczniów,
- przygotowywanie wykazów stanu czytelnictwa,
- współpraca z innymi bibliotekami i instytucjami oświatowo-wychowawczymi.

Rodzice:

- aktywne zaangażowanie w realizację programu,
- wspieranie dzieci w rozwijaniu ich pasji i zdolności oraz zaspokajanie potrzeb niezbędnych do ich prawidłowego rozwoju,
- informowanie szkoły o wszelkich, zauważonych nieprawidłowościach i zagrożeniach dla prawidłowego i bezpiecznego rozwoju uczniów,
- udział w oferowanych przez szkołę spotkaniach i formach psychoedukacji,
- przekazywanie ważnych informacji nt. funkcjonowania dzieci tj. stan zdrowia fizycznego i psychicznego, trudnościach itp.,
- współpraca w rozwiązywaniu bieżących trudności wychowawczych i edukacyjnych,
- wspomaganie szkoły przez pracę w Radzie Rodziców szkoły,
- inicjowanie i współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,
- ścisła współpraca z kadrą pedagogiczną.

Samorząd Uczniowski:

- współpraca z nauczycielami w zakresie diagnozy obszarów problemowych (przeprowadzanie sondaży, ankiet),
- współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,

- modelowanie właściwych postaw i zachowań,
- uczestniczenie w opiniowaniu dokumentów szkolnych (Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny).

Środowisko lokalne:

- pomoc w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych instytucji:

1. Poradni Psychologiczno – Pedagogiczna nr 2 w Krakowie,
2. Sądu Rejonowego, Wydział Rodzinny i Nieletnich w Krakowie,
3. Policji,
4. Straży Pożarnej.

VII ZADANIA WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNE

Na podstawie powyższych założeń, dotyczących oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych w szkole, określono treści przewidziane do realizacji na godzinach do dyspozycji wychowawcy, poszczególnych przedmiotach, wyjściach i wycieczkach szkolnych, konkursach, zajęciach

Szkoła Podstawowa nr 48 im. Szarych Szeregów w Krakowie

pozalekcyjnych oraz imprezach i uroczystościach szkolnych. Wskazują one wartości i modelują pozytywne postawy, rozwijają kompetencje oraz umiejętności niezbędne dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży w czterech sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej.

Zadania wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I-III edukacji wczesnoszkolnej	
Obszar	Zadania
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, -kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; -zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; -przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; -kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; -rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; -uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; -kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> -kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; -kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; -kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; - rozwijanie umiejętności rozróżniania zachowania właściwego od niewłaściwego; - zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; -rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.

<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none">- kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedania się;- kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła;- kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym;- kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury;- kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji;- przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych, wymagających umiejętności praktycznych;- przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań;- kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną;- kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji;- kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania;- kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.
---	--

<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych</p>	<ul style="list-style-type: none">-zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych;-kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych;- przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach;- przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym;-kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.
--	--

Zadania wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach IV-VIII szkoły podstawowej	
Obszar	Zadania
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie odporności psychicznej tj. radzenia sobie ze stresem, trudnościami, zmianami i niepowodzeniami oraz umiejętności adaptacji do nowych warunków. - motywowanie młodzieży do samopoznania - rozpoznawania własnych cech osobowości i strategii reagowania, stylów uczenia się, mocnych i słabych stron, predyspozycji i zdolności, akceptowania ograniczeń i niedoskonałości. Zachęcanie do rozwoju osobistego. - kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady w sytuacjach trudnych. - promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia. Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka, jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne. - rozwijanie motywacji uczniów, - kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby tj. świadomości mocnych i słabych stron., rozwijanie umiejętności realnej oceny własnych możliwości. - kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje. - rozwijanie umiejętności planowania i zarządzania czasem tj. umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności. - kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.

<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none">- rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.- wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób, w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).- rozwijanie poczucia przynależności do grupy (klasowej, samorząd uczniowski, koła zainteresowań, społeczność szkolna).- kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów.- kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.- uwrażliwienie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb.- rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów w sposób konstruktywny, bez przemocy..- rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. -Rozwijanie samorządności.- kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.- kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.- rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych.- rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań, wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, a także kompetencji.- rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.
--	--

<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none">- rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.- budowanie samoświadomości dotyczącej praw i wartości. -Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji.- rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.- rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.- dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają.- rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. -Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.- rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.- rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.- umacnianie więzi ze społecznością szkolną i lokalną.- rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.
---	--

<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych</p>	<ul style="list-style-type: none">- rozwijanie umiejętności prowadzenia konstruktywnego dialogu, radzenia sobie z błędami w komunikacji oraz efektywnego wyrażania swoich potrzeb.- rozwijanie umiejętności wyznaczania granic oraz zachęcanie do przyjmowania postawy asertywnej.- rozwijanie umiejętności analizy swoich zachowań.- zachęcanie do aktywnego spędzania czasu wolnego oraz do odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym.- wyposażenie uczniów w wiedzę o szkodliwości substancji psychoaktywnych, alkoholu, papierosów i narkotyków oraz nauka odmawiania ich stosowania.- nauka rozpoznawania symptomów uzależnienia od środków psychoaktywnych, komputera i Internetu.- dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.- budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji trudnej i problemowej.- rozwijanie umiejętności identyfikowania, rozumienia i konstruktywnego radzenia sobie z emocjami.- niwelowanie zachowań agresywnych poprzez naukę i modelowanie konstruktywnych sposobów reagowania.- nauka rozpoznawania zagrożeń w świecie wirtualnym i zasad bezpiecznego użytkowania Internetu.- dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.- przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym. -Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.
--	---

VII PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ

Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią. 2. Ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz. 3. Eliminowanie zagrożeń pożarowych. 4. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami. 5. Ochrona mienia społecznego. 6. Przeciwdziałanie agresji w szkole. 7. Eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów. 	<p>Lekcje z wychowawcą, apele, dialogi, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia warsztatowe i profilaktyczne.</p> <p>Przeprowadzenie próbnej ewakuacji.</p> <p>Zajęcia z pierwszej pomocy.</p>
Kształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaznajomienie z przepisami BHP, drogami ewakuacyjnymi w szkole. 2. Zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą, itp. 3. Zaznajamianie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych (telefonów komórkowych, tabletów, itp.) 	<p>Zapoznanie z Standardami Ochrony Młodzieży.</p> <p>Przeprowadzenie próbnej ewakuacji.</p> <p>Lekcje z wychowawcą, dialogi, zajęcia warsztatowe i profilaktyczne, zajęcia z pierwszej pomocy.</p> <p>Realizacja innowacji, projektów i akcji szkolnych.</p>

<p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły. 2. Kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach. 3. Uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki. 4. Doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa. 5. Uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, cyberprzemoc. 6. Poznawanie sposobów krytycznego korzystania z mediów. 	<p>Dialogi, prezentacje multimedialne, spotkania z policjantem i strażą gminną. Zajęcia z pierwszej pomocy. Czytanie literatury dotyczącej tematu. Realizacja innowacji, projektów i akcji szkolnych.</p>
<p>Niwelowanie zachowań agresywnych z życia szkoły</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eliminowanie czynników ryzyka. Doskonalenie umiejętności identyfikowania i reagowania na sytuacje sprzyjające przemocy. 2. Kształtowanie postaw prospołecznych i antydyskryminacyjnych oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych. 3. Wzmocnienie umiejętności radzenia sobie z emocjami. 4. Rozwijanie umiejętności interpersonalnych. 5. Monitorowanie poziomu zjawiska agresji w szkole. 6. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i pomocy osobom doświadczającym przemocy. 7. Pedagogizacja rodziców. Podnoszenie świadomości rodziców i ich roli w procesie wychowawczym.. 	<p>Negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, dyskusje, rozmowy, pogadanki. Realizacja innowacji, projektów i akcji szkolnych.</p>

<p>Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka. 2. Propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi. 3. Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, opiekunów (zażywanie substancji psychoaktywnych, dopalaczy, narkotyków, palenie papierosów). 	<p>Prowadzenie zajęć warsztatowych i z wychowawcą np. negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, dyskusje, rozmowy.</p> <p>Aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych.</p> <p>Realizacja innowacji, projektów i akcji szkolnych.</p>
<p>Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym- wspieranie uczniów mających trudności w nauce i w przystosowaniu się w grupie.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnozowanie trudności w nauce. 2. Dostosowywanie wymagań do możliwości indywidualnych uczniów. 3. Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej. 4. Budowanie motywacji do nauki. 5. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów. 6. Wdrażanie do aktywnych form spędzania wolnego czasu. 	<p>Sprawdziany umiejętności uczniów, obserwacja, dostosowanie wymagań edukacyjno-terapeutycznych, zajęcia pozalekcyjne, stosowanie aktywnych form pracy i systemu motywacyjnego.</p> <p>Udzielanie wsparcia psychologiczno - pedagogicznego.</p>
<p>Pedagogizacja rodziców i doskonalenie nauczycieli.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przekazywanie rodzicom wiedzy na temat przyczyn i istoty niepowodzeń dydaktycznych- wskazówki do pracy w domu z dzieckiem. 2. Doskonalenie nauczycieli w zakresie umiejętności wychowawczych. 	<p>Organizowanie szkoleń dla rodziców i nauczycieli.</p> <p>Konsultacje w wychowawcą, nauczycielem i specjalistami.</p> <p>Współpraca z instytucjami działającymi dla dobra dziecka.</p>

Opieka zdrowotna	Zapewnienie opieki pielęgniarzkiej.	Troska o higienę osobistą dzieci. Przejmowania czystości.
Badania, diagnoza i analiza rozmiarów niedostosowania społecznego uczniów.	Opracowanie i przeprowadzenie badań ankietowych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli	Kwestionariusz ankiety, wywiadu, obserwacja.
Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami.	Wspieranie działań szkoły w zakresie wychowania i profilaktyki.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2 w Krakowie; Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna "Krakowski Ośrodek Terapii" w Krakowie; Policja; Straż Miejska; Sądu Rejonowego, Wydział Rodzinny i Nieletnich w Krakowie;

VIII EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności Programu Wychowawczo - Profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizę przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.